

EEN STAD OP ZOEK NAAR BALANS

"De stad is niet meer. We kunnen het theater verlaten" opende minister Kasja Ollongren (Nederlandse minister van Binnenlandse Zaken) haar betoog tijdens de Dag van de Stad. De quote is afkomstig uit het essay *The Generic City* van Rem Koolhaas. Deze tekst werd geschreven in een tijd waar de stad vervallen was geraakt en afgeschreven werd. Had iemand vijftig jaar geleden geloofd dat de stad vandaag populairder dan ooit zou zijn? Dat de hedendaagse stedelijke problematiek bijna dagelijks terug te lezen en te zien zou zijn in het nieuws? Dat meer dan 1800 professionals, inwoners, wetenschappers, bedrijven en maatschappelijke organisaties samen zouden komen om te praten over de ontwikkeling van de stad en de stedelijke regio's in Nederland?

In de Rijtuigenloods in Amersfoort werd op 29 oktober voor de tweede keer een inspirerende Dag van de Stad georganiseerd. Het onderwerp van gesprek was de stad in balans. Op het hoofdpodium spraken prominente figuren zoals Jan Latten (hoofddemograaf bij het Centraal Bureau voor de Statistiek) en Roger van Bortel (directeur Nederlandse Spoorwegen) over hun allerbelangrijkste boodschap - uitgesproken alsof ze de wereld nog maar één keer mochten toespreken. In verschillende sessies, rondleidingen en in deelcongressen werden bezoekers meegenomen in verschillende vraagstukken rondom wonen, reizen en winkelen in de steeds groter groeiende metropoolregio's. De deelcongressen gingen dieper in op verschillende onderwerpen zoals veiligheid, inclusiviteit, transformatie en duurzaamheid in de stad. Hoe zorgen we voor een goed evenwicht tussen uiteenlopende belangen zoals tussen zorg en veiligheid, bezoekers en bewoners, groen en steen?

Om die veelbesproken balans in de stad te vinden, werd door verschillende sprekers aangemoedigd om te experimenteren en vooral te doen. De burgemeester van Amersfoort, Lucas Bolsius, trapte de dag af met de schaatsen van zijn dochter in de hand. Deze stonden symbool voor durf. Aldus Bolsius: *"We moeten durven onderuit te gaan als het gaat om steden, bedrijven en kennisinstellingen, die samen oplossingen vinden voor de stedelijke uitdagingen"*.

Als speciale gast was Robert Hammond, initiatiefnemer van de *High Line* in New York, ingevlogen. *"Success is boring, failure is more interesting."* stelde Hammond. *"We've made the crazy credible"*. Dit publieke initiatief heeft een enorme waardeontwikkeling teweeggebracht in het omliggende gebied. Wanneer wordt gevraagd wat Hammond nu anders had gedaan, geeft hij aan dat hij buurtbewoners om meer inspraak zou vragen en ervoor zou zorgen dat de buurt - specifiek de sociale woningbouw - mee konden profiteren van de groei die de *High Line* teweeg heeft gebracht.

Inclusiviteit was een gespreksonderwerp dat hoog op de agenda stond tijdens de Dag van de Stad. Eén van de belangrijkste vragen tijdens deze dag was misschien wel hoe voor iedereen plek gemaakt kan worden in onze stedelijke regio's? Ook tijdens het deelcongres 'De Welvarende Stad' stond deze vraag centraal. Onder leiding van journaliste Floor Milikowski, die hier een gelijknamig boek over heeft geschreven, werden verschillende voorbeelden gegeven van hoe de stad economisch succesvol kan zijn en tegelijkertijd een fijne

plek kan blijven om te wonen. De vraag rees hoe deze balans werkt op straatniveau en of elke straat in de stad moet worden ingericht als een ideale mix tussen winkels, horeca, openbare ruimte en wonen? In deze discussie werd duidelijk dat de stad verschillende belangen dient en dat bewoners, bezoekers en ondernemers andere (economische) belangen hebben. De conclusie was dat maatwerk en samenleven de belangrijkste aandachtspunten zijn.

Zal de stad zoals vijftig jaar geleden snel weer afgeschreven worden? De stad staat onder druk: de woningmarkt is zeker in de stedelijke regio's oververhit. De huidige bouwplannen zijn nog lang niet genoeg om iedereen (betaalbaar) te kunnen huisvesten. Keren we op een gegeven moment weer de rug naar de stad? Terug naar de afsluitende woorden van minister Ollongren: *"De stad is nooit af (...) we moeten de kansen benutten die we nu met elkaar zien"*. De Dag van de Stad 2018 stond in teken van uitdagingen maar vooral in het teken van positiviteit, inspiratie en enthousiasme om verder te gaan werken aan de stad. Minister Kasja Ollongren kondigde aan dat er ruimte is voor meerdere seizoenen 'Heel Holland Bouwt'.

De directrice van het Bijlmer Parktheater, Ernestine Comvalius, daagde Nederlandse steden uit om de titel de 'Inclusieve Hoofdstad van Nederland' binnen te slepen. Verschillende projecten hebben laten zien dat het vandaag al mogelijk is om te werken aan de wijken van een duurzame toekomst. De stad is nog lang niet af,

maar de Dag van de Stad liet zien dat er genoeg kansen zijn. De aankondiging voor een nieuwe Dag van de Stad in 2019 laat zien dat de stad - voorlopig - nog blijft bestaan.

Foto: VNG Congressen

Demi van Weerdenburg (dvanweerdenburg@gmail.com) is redactielid bij AGORA en werkzaam als junior adviseur bij Areaal Advies.